

Zaterdag en zondag
Bijlage Drents Groningse Pers

Geschiedenis was al mooi, maar d
,Beule, dou dien w

Z

Nou zeg, dit is echt een ouderwets

Nou zeg, dit is echt een ouderwets weertje!" Een opmerking van een van de 3500 brugklassers die gisteren door regen en wind op kruistocht gingen van Garmerwolde naar Ten Boer. De scholieren waren afkomstig van scholen in de provincie Groningen en het Duitse Emden. De Stichting Oude Groninger Kerken organiseerde, in samenwerking met REGIO Projekt, de tocht in het kader van het 25-jarig jubileum. De bedoeling was door middel van de kerken de kinderen in contact te brengen met een stuk Groninger geschiedenis van de middeleeuwen tot de reformatie.

De abt van het plaatselijke klooster roept de scholieren in de kerk van Garmerwolde op om op kruistocht te gaan. Het mooie Groningerland is in gevaar door de ketterij. „Trek daarom ter kruistocht naar het kettersonnest Ten Boer." De scholieren vinden het prachtig in de eeuwenoude kerk. Eerbied voor het religieuze hebben ze niet. Het Gregoriaanse koor is amper te verstaan. Ze laten op de preek van de abt de bekende slogan volgen: We want more!

Door **Jibbo Poppen**
Foto's **Harry Tielman**

Onderweg zullen ze verschillende 'spektakels' gadeslaan. Er doen 350 acteurs, amateurs en beroeps, mee. Monniken begeleiden hen naar de 'stadspoort' van Garmerwolde, waarna ze de Stadsweg betreden. Een lerares van het Rölting College uit Groningen is, samen met collega's, met een groep van 275 brugklassers onderweg. „Ik ben heel benieuwd wat ze er van zullen opsteken. Veel van de kinderen hebben nog nooit een kerk van binnen gezien."

Even buiten de stadspoort is een heksenproces gaande. Het dochtertje van dominee Antonius is vergiftigd met een appel. De rechter ondervraagt een vermeende heks. De beul bedient zich van zijn martelwerktuigen om de waarheid uit haar te krijgen. De rechter beveelt: „Beule, dou dien waark. Kniep heur!" Waarop de heks gillend bekent. Beulsknechten voeren haar af op een wagen. Achteraan op het land wordt ze verbrand. Althans, er komt veel rook aan te pas.

Vier brugklassers van het Rölting College lopen de tocht met veel interesse: Foreno van

der Hulst (12), Sander Dekker (12), Paul van den Broek (12) en Steff van der Kooy (12) waren nog nooit in een kerk geweest. „Ik vond het heel goed gespeeld van die abt," zegt Foreno.

Ze weten weinig van de geschiedenis van dit gebied. Wel hoorden ze op de lagere school van de reformatie en van Luther. „Maar nu zitten we op deze school met geschiedenis in de oertijd," zegt Sander.

De groep komt bij een groep bedelmonniken, die haren van de heilige Petrus te koop aanbieden. Even verderop staat een aflat-

verkoper. „Toon mij uw berouw en uw beuren en u komt niet in de hel." De vier scholieren lachen om de rijmelarij van de aflatverkoper. Ja, van aflaten hadden ze al eens gehoord bij geschiedenis. „Daar was Luther nogal tegen," weet één van hen.

Proviand

Het leger zorgt even verderop voor proviand: een krentenbol, een appel en een beker chocolademelk. Defensie stelde een veertigmanne eenheid van de Nationale Reserve voor het evenement beschikbaar. Even verderop is he

E 25
H 23
A 23
G 25

Drents
Groningse
Pers

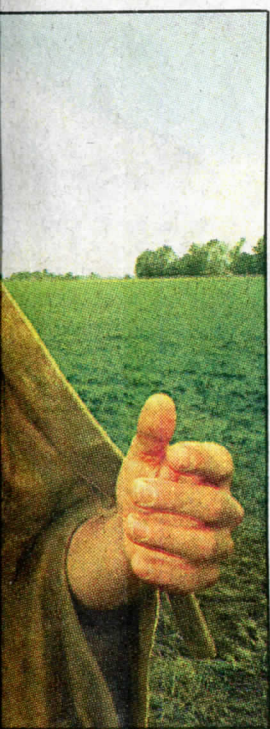
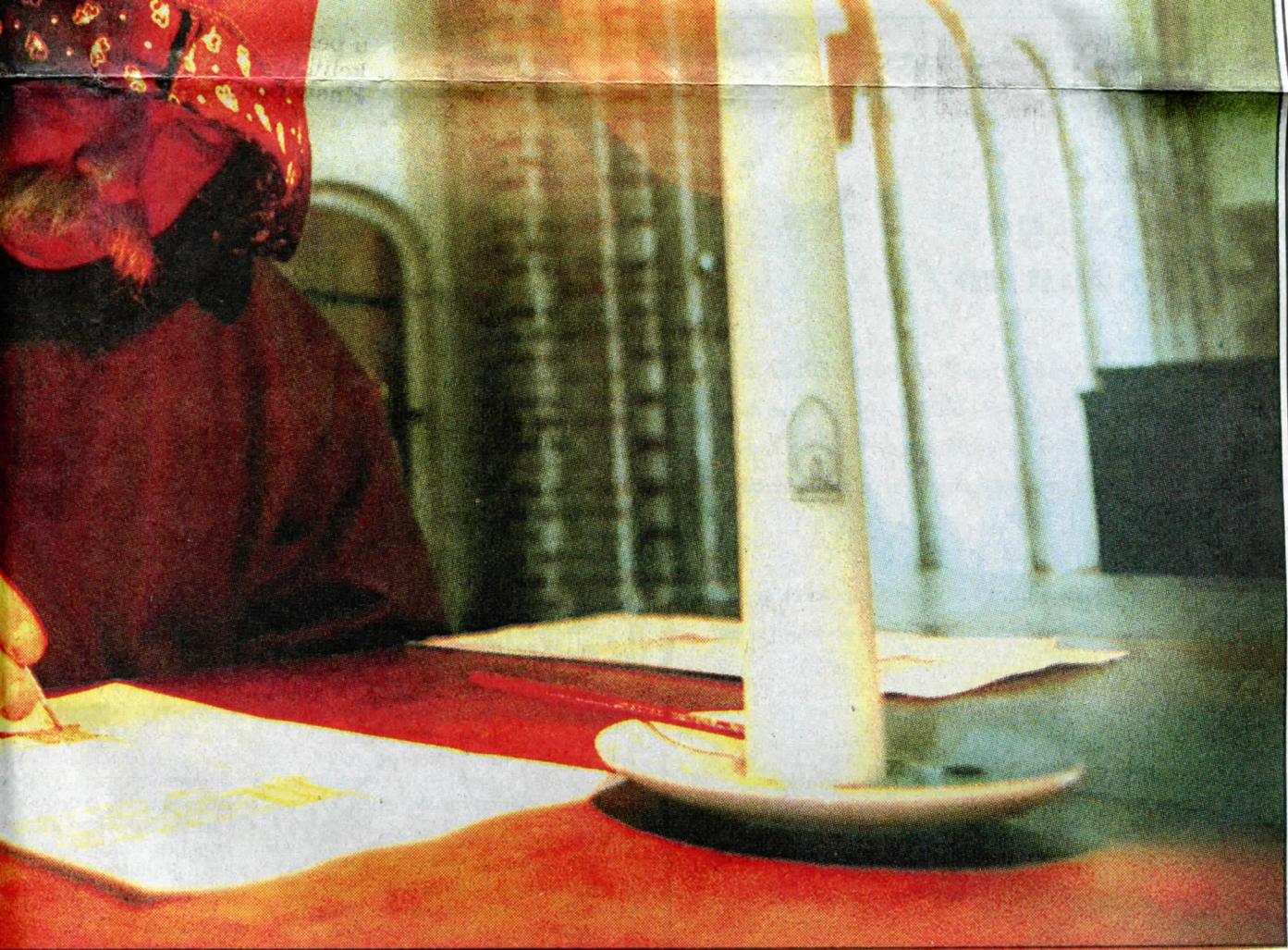
Zaterdag
17 september
1994

Ketterij

i, maar de kruistocht maakt het veel echter
ien waark. Kniep heur'

▲ Foto boven:
Marketent-
sters, op weg
om het leger
te bevoorra-
den.
Foto midden:
De abt in het
klooster.
Foto linkson-
der: De bedel-
monnik.
Foto rechtson-
der: De be-
rechting van
de zoveelste
heks.

uw berouw en uw beurs
hel." De vier scholieren
rij van de aflaatverko-
adden ze al eens gehoord
ar was Luther nogal te-
en.

verderop voor proviand:
ppelen een beker choco-
stelde een veertigmans
onale Reserve voor het
aar. Even verderop is het

echt oorlog. Een historische eenheid, die wel wat jonger is dan de middeleeuwen, schiet met allerlei soorten kanonnen. Het moet een veldslag voorstellen.

Na ongeveer anderhalf uur zijn de kinderen in veilige haven: de kerk van Ten Boer. Een streng kijkende dominee wacht hen op. Hij drukt hen op het hart 'nimmermeer hun oor te legen aan paapse verleiders'. Vier beeldstormers halen nog gauw een paar achtergebleven paapse elementen uit de kerk.

Op de terugweg naar Garmerwolde loopt organisator Willem Foorhuis van REGIO Projekt tegen wind en regen op te boksen.

Nieuwe groepen kinderen passeren, onderweg naar Ten Boer. „Ze vinden het allemaal prachtig. Ondanks de regen. Toen het zo uitbundig begon te regenen, was dat wel even een mentale tik. Wij kregen echter weer moed, toen bleek dat niemand van de betrokken acteurs en groepen af wilde haken. Er heeft ook geen enkele school afgezegd.”

De vier Groningse scholieren vonden het prachtig. Sander: „Dat is toch wel leuker dan de lessen Frans en natuurwetenschappen, die we vanmorgen zouden hebben. Geschiedenis was al een mooi vak, maar hierdoor wordt het nog allemaal veel echter.”

Samenstelling:
Jaap Kwak
Roel Loots
Vormgeving:
Jan Louwes
Koos Werkman

der Dekker (12), Paul van
eff van der Kooy (12) wa-
kerk geweest. „Ik vond
d van die abt,” zegt Fore-

van de geschiedenis van
en ze op de lagere school
n van Luther. „Maar nu
ool met geschiedenis in
der.

een groep bedelmonnie-
he heilige Petrus te koop
rderop staat een aflat-

verkoper. „Toon mij uw berouw en uw beurs
en u komt niet in de hel.” De vier scholieren
lachen om de rijmelarij van de aflatverko-
per. Ja, van aflaten hadden ze al eens gehoord
bij geschiedenis. „Daar was Luther nogal te-
gen,” weet één van hen.

Proviand

Het leger zorgt even verderop voor proviand:
een krentenbol, een appel en een beker choco-
lademelk. Defensie stelde een veertigmans
eenheid van de Nationale Reserve voor het
evenement beschikbaar. Even verderop is het

echt oorlog. Een historische eenheid, die wel
wat jonger is dan de middeleeuwen, schiet
met allerlei soorten kanonnen. Het moet een
veldslag voorstellen.

Na ongeveer anderhalf uur zijn de kinderen
in veilige haven: de kerk van Ten Boer. Een
streng kijkende dominee wacht hen op. Hij
drukt hen op het hart 'nimmermeer hun oor te
leggen aan paapse verleiders'. Vier beelden-
stormers halen nog gauw een paar achterge-
bleven paapse elementen uit de kerk.

Op de terugweg naar Garmerwolde loopt
organisator Willem Foorhuis van REGIO
Projekt tegen wind en regen op te boksen.

Nieuwe groepen kinderen passeren, onder-
weg naar Ten Boer. „Ze vinden het allemaal
prachtig. Ondanks de regen. Toen het zo uit-
bundig begon te regenen, was dat wel even
een mentale tik. Wij kregen echter weer
moed, toen bleek dat niemand van de betrok-
ken acteurs en groepen af wilde haken. Er
heeft ook geen enkele school afgezegd.”

De vier Groningse scholieren vonden het
prachtig. Sander: „Dat is toch wel leuker dan
de lessen Frans en natuurwetenschappen, die
we vanmorgen zouden hebben. Geschiedenis
was al een mooi vak, maar hierdoor wordt het
nog allemaal veel echter.”